

28 mai 2015

Dj-8 nr. 220

AVIZ

la proiectul legii pentru modificarea Legii nr.52 din 3 aprilie 2014
cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul)
(nr.201 din 18.05.2015)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege nominalizat, conform prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797-XIII din 02.04.1996 și a prevederilor Legii privind actele legislative nr.780-XV din 27.12.2001 și expune următoarele.

Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvern, fiind aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.251 din 18.05.2015, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituție și prevederilor art.47 din Regulamentul Parlamentului.

Proiectul de lege are ca obiect de reglementare modificarea Legii nr.52 din 3 aprilie 2014 cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul), în sensul abrogării art.21 alin.(5) lit.e), fapt ce va permite admiterea spre examinare de către Avocatul Poporului a cererii depuse de o persoană declarată incapabilă prin hotărâre judecătorească. Intervenția legislativă vine în scopul aducerii în concordanță a legislației cu Hotărârea Curții Constituționale nr.27 din 13 noiembrie 2014 prin care Curtea reține că limitarea accesului direct al unei persoane declarate incapabile printr-o hotărâre judecătorească la instituția Avocatului Poporului constituie o intervenție din partea legiuitorului în conținutul dreptului de petiționare, care afectează însăși substanța sa și nu urmărește un scop legitim, fapt contrar art. 16, 52 și 54 din Constituție.

Totodată, proiectul de lege modifică dispozițiile art.13 alin.(2) al Legii nr. 52/2014 ajustând statutul social și garantiile Avocatului Poporului la standardele stabilite prin Legea nr.199 din 16.07.2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcție de demnitate publică, remunerarea acestora urmînd să se facă în condițiile și modul stabilit de Legea nr.355 din 23.12.2005 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar.

Pentru clarificarea unor aspecte vizavi de acest amendament, amintim că pentru prima oară instituția ombudsmanului a fost reglementată prin Legea

nr.1349-XIII din 17 octombrie 1997. Prin această lege avocatul parlamentar, **în chestiuni ce țin de retribuirea muncii, asistență socială, medicală și de altă natură** se asimila cu judecătorul Curții Supreme de Justiție. În acest sens, menționăm că, remunerarea judecătorilor Curții Supreme de Justiție se efectua în conformitate cu Legea salarizării nr.1305-XII din 25.02.1993 beneficiind de salariu de funcție determinat prin înmulțirea salariului minim stabilit pe republică la coeficientul tarifar 21.

Urmare a intrării în vigoare a Legii nr.355-XVI din 23 decembrie 2005 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar, judecătorii de la Curtea Supremă de Justiție, precum și Avocatul Parlamentar aveau dreptul, pentru activitatea desfășurată, la un salariu lunar stabilit conform anexei nr. 3 din lege. Astfel, grila de salariu pentru judecător la Curtea Supremă de Justiție constituia 6000 de lei, iar cuantumul salariului lunar pentru Avocatul Parlamentar era stabilit de 6400 de lei.

În urma amendamentelor operate prin Legea nr.56 din 20 martie 2008, art.37 alin.(1) al Legii nr.1349/1997 a fost modificat, fiind **exclusă** asimilarea retribuirii muncii a Avocatului Parlamentar cu cea a judecătorul Curții Supreme de Justiție. Cu toate acestea, din analiza normelor legale în aspectul vizat, constatăm că, salariul Avocatului Parlamentar nu a suferit modificări fiind menținut la același nivel cu cel obținut anterior operării modificării în cauză.

La 3 aprilie 2014 Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr.52 cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul), care a intrat în vigoare la 9 mai 2014, fiind abrogată Legea nr.1349-XIII din 17 octombrie 1997 cu privire la avocații parlamentari. În baza amendamentelor propuse de deputați și din considerente de oportunitate, **statutul social și garanțiile sociale ale Avocatului Poporului**, potrivit art.13 alin.(2) al respectivei legi, **corespund celor oferite unui judecător de la Curtea Supremă de Justiție**.

În acest sens, evocăm faptul că, la etapa actuală, salarizarea judecătorilor este reglementată prin Legea nr.328 din 23 decembrie 2013. Apreciind garanțiile materiale ale judecătorilor drept unul din pilonii independenței lor, cuantumul salariului de funcție, pentru judecătorii de la Curtea Supremă de Justiție, în dependență de vechimea în muncă constituie 4,8-5,0 salarii medii pe economie.

În conformitate cu prevederile art.41 alin.(2) al Legii nr.52/2014, în termen de 3 luni de la intrarea în vigoare a legii, Guvernul urma să prezinte Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în concordanță cu noile reglementări, printre care și ajustarea Legii nr.199/2010 și a Legii nr.355/2005, în partea ce ține de stabilirea cuantumului salariului lunar, fapt ce nu a fost realizat. Prin urmare, Avocatul Poporului este remunerat, în continuare, în baza salariului lunar al funcției stabilite la Anexa nr.3 al Legii nr.355/2005.

În contextul celor expuse mai sus, relevante sînt constatările Curții Constituționale, care prin Hotărîrea nr.25 din 6 iunie 2014 reține că *stabilirea politicii în domeniul salarizării, ține de competența legislativului și executivului. În același timp, la adoptarea oricăror soluții în domeniul salarizării urmează a se respecta principiile constituționale incidente.* Totodată, Curtea afirmă că, de principiu, *scăderile de salarii pot să aibă loc doar în condițiile unei crize economico-financiare obiectiv existente și recunoscută la nivel oficial, în cazul scăderii echitabile a salariilor tuturor sau a majorității categoriilor de angajați bugetari, potrivit principiului solidarității.*

Cu referire la aspecte de tehnică legislativă:

Avînd în vedere faptul că prin proiectul de lege se propune completarea art.13 cu un nou alineat, întru evidențierea corectă a naturii intervenției legislative propuse, este necesară reformularea titlului proiectului de lege, astfel:

„proiectul legii pentru modificarea și completarea Legii nr.52 din 3 aprilie 2014 cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul)”.

În raport cu conținutul său normativ, proiectul face parte din categoria legilor organice, iar în aplicarea dispozițiilor art.66 din Constituție, domeniul dat ține de competența Parlamentului.

Ion CREANGĂ
Șef Direcție generală juridică